

Громадська організація ІНТЕГРІТІ.ЮА

<http://www.integrityua.ngo/>

04116, Київ, вул.Довнар-Запольського, 3 оф.10,

ЄДРПОУ: 42391216

тел. +38 (073) 239 12 16

info@integrityua.ngo

№ 1-05/09

«05» вересня 2019 р.

Верховна Рада України

razumkov@rada.gov.ua

Комітет Верховної Ради України з питань

економічного розвитку

natalukha@rada.gov.ua

Комітет Верховної Ради України з питань

антикорупційної політики

kranosilska@rada.gov.ua

Шановні колеги!

Громадська організація Інтегріті ЮА здійснює свою статутну діяльність у сферах розвитку екосистем доброчесності та антикорупційного комплаєнсу і звертається з приводу існування прогалин у законодавстві про публічні закупівлі та проекті закону (реєстр. №1076) щодо його удосконалення.

В ухваленій парламентом у 2014 році Антикорупційній стратегії акцентувалася увага на надзвичайно серйозну проблему корупційних проявів під час державних закупівель. За наведеною інформацією втрати від корупційних оборудок під час проведення процедур державних закупівель становлять 10-15 відсотків від їх об'єму.

За таких обставин пропонувалося забезпечити проведення із залученням громадськості та бізнесу моніторингу публічних закупівель з метою виявлення недоліків у правозастосуванні, причин та умов, що призводять до виникнення корупціогенних ризиків у закупівлях та переглянути чинний закон з урахуванням практики його застосування, необхідності подальшого удосконалення його положень, зокрема щодо належних антикорупційних заходів у закупівлях.

Експерти Інтегріті ЮА на підставі здійснюваного моніторингу публічних закупівель проаналізували джерела корупційних ризиків та звертають увагу на наступні недоліки чинного законодавства про закупівлі та проектів законів щодо його зміни.

Частиною другою статті 62 Закону України «Про запобігання корупції» передбачено, що в обов'язковому порядку антикорупційна програма

затверджується керівниками юридичних осіб, які є учасниками попередньої кваліфікації, учасниками процедури закупівлі, якщо вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг), робіт дорівнює або перевищує 20 мільйонів гривень.

Тобто, антикорупційна програма, як основний елемент належних антикорупційних заходів юридичної особи, мала стати одним зі запобіжників для проявів корупції у закупівлях.

І, відповідно до цього, частиною першою статті 17 Закону України «Про публічні закупівлі» було передбачено, що замовник приймає рішення про відмову учаснику в участі у процедурі закупівлі та зобов'язаний відхилити тендерну пропозицію учасника в разі, якщо юридична особа, яка є учасником, не має антикорупційної програми чи уповноваженого з реалізації антикорупційної програми, якщо вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) або робіт дорівнює чи перевищує 20 мільйонів гривень.

Нібито після таких суворих вимог зазначених законів процедури закупівель мали стати менш корупціогенні та юридичні особи мали прийняти дієві антикорупційні програми.

Але такого не відбулося і от з яких причин.

Відповідно до частини третьої статті 17 Закону України «Про публічні закупівлі» замовник у тендерній документації зазначає, що інформація про наявність, у тому числі антикорупційної програми, надається в довільній формі. Довільність форми на практиці виливається в те, що інформація про наявність антикорупційної програми та уповноваженого з реалізації антикорупційної програми замовниками вимагається від учасників у вигляді простих довідок про існування антикорупційної програми чи уповноваженого з її реалізації, без перевірки дійсності цієї інформації.

Більш того, ця ж частина закону містить вимогу надання переможцем торгів замовнику документів, що фактично підтверджують його відповідність вимогам закону, але підтвердження наявності антикорупційної програми, наприклад у вигляді надання її копії, до цього переліку не належить.

Отже і виходить, що недобросовісні замовники користуються шпаринками і недосконалістю законодавства і надають переваги у закупівлях суб'єктам, які фактично можуть не мати дієвих антикорупційних програм, а надають тільки довідки про їх наявність, що у свою чергу не сприяє зменшенню корупції.

Так, наприклад, тільки комунальним підприємством «Спецжитлофонд» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у 2018-2019 роках було проведено закупівлі на суму майже 1,2 млрд гривень без належного виконання вимог Закону України «Про запобігання корупції» щодо наявності антикорупційної програми у учасників попередньої кваліфікації та закупівель, про що свідчить лист-відповідь на запит Інтегріті ЮА, який додаємо.

Нажаль, такий самий порядок залишився і у проекті закону «Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель» (реєстр. №1076), поданий на розгляд Верховної Ради України 29 серпня 2019 року новообраними депутатами і визначений Президентом як невідкладний.

Інтегриті ЮА звертається до ініціаторів законопроекту (реєстр. №1076 від 29.08.2019), а також до Комітетів Верховної Ради України з питань економічного розвитку та з питань антикорупційної політики про необхідність виправити ці недоліки та привести законодавство про публічні закупівлі у відповідність до вимог антикорупційного законодавства та міжнародних зобов'язань України у цій сфері шляхом закріплення нормами закону обов'язку надання учасниками попередньої кваліфікації, учасниками процедури закупівлі, якщо вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг), робіт дорівнює або перевищує 20 мільйонів гривень, копій затверджених антикорупційних програм та наказів про призначення уповноважених з реалізації антикорупційних програм.

Також, вважаємо доцільним розповсюдження норми про обов'язковість затвердження антикорупційної програми на юридичних осіб, які протягом календарного року були учасниками попередньої кваліфікації, учасниками процедури закупівлі, якщо загальна вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг), робіт, в яких брав участь такий учасник, дорівнює або перевищує 20 мільйонів гривень.

Просимо розглянути це звернення в порядку передбаченому законодавством та врахувати надані пропозиції у законотворчій діяльності з удосконалення публічних закупівель, а також повідомити про результати його розгляду на адресу електронної пошти info@integrityua.ngo.

Додаток: Лист КП «Спецжитлофонд» від 23.05.2019 на 2 арк. в 1 прим.

З повагою

Виконавчий директор

Ігор Соболевський